

48. Lerbodaälven och Emsälven

Naturvärdesklass: 2

Kriterier: ZBF

Markägare: Privata markägare

Area: ca 114 hektar

Inventeringar, planer och förordningar:

LST Naturinventering av Kils kommun 1989 obj nr: 22

Nyckelbiotopsinventering obj nr: 18

Ängs- och hagmarksinventering obj: 15-10 (klass 3)

Ängs- och betesinventering obj: E25-CBM, B04-IKX, 480-RCI, 447-KBJ, 690-MRI, 6D8-OIB, 93B-NID, B04-IKX, D79-WUO, 94E-HFC

LST Våtmarksinventering (klass 3)

Områdesbeskrivning: Emsälven utgör utloppet från Stor- och Lill Emsen medan Lerbodaälven avvattnar Bråtsjön och ett antal övriga sjöar och myrmarker i Boda och Frykerud. De två älvarna rinner samman vid Elfvik, sydväst om det i stort sett igenväxta Lerbodatjärnet för att sedan rinna ut i Säveln i kommunens nordvästra hörn. Det deltaområde som älvarna utgör svämmar tidvis över. Det varierande vattenflödet är av stor betydelse för områdets rika fauna och flora. I direkt anslutning till älvarna påträffas myrar med typisk fauna och flora. Längs älvarna ligger flera strandängar som till stor del är igenväxta men bedöms som restaurerbara. Strandängarna domineras av sjöfräken, trådvass, småstarr och fackelblomster. På flera ställen blommar svärdsiljor. I båda vattendragen dominerar gul- och vitnäckros. Näckmossa är vanligt förekommande på stenar. I vattendragen påträffas pilblad, vattenklöver, igelknop, andmat och några arter av slingor förekommer. Bävaren har byggt hyddor på flera ställen vid vattendragen och skapar naturliga störningar. Svanar och gäss betar gärna på strandängarna och av vegetationen i älvarna. Vid sidan av sälgen är klipbal och björk de vanligaste arterna i våtmarkerna, en biotop där järpen och många hackspettar trivs.

Arter: Fiskgjuse (05)	Brun kärrhök (05)	Järpe (04)
Flodkräfta (06)	Utter (06)	Lo (06)
Häger (06)	Morkulla (06)	Beckasiner (06)
Ormvråk (06)	Mink (06)	Sävsångare (06)
Knölsvan (06)	Sångsvan (06)	Brun gräsfjäril (06)
Gädda (06)	Sarv (06)	Braxen (06)

Värden: De båda älvarna och angränsande områden är variationsrika och har stora naturvärden som levnadsmiljö för många arter av djur och växter. Älvarna har stor betydelse för vattenlevande insektslarver som är föda för många fiskar, groddjur och salamandrar i vattendragen men också för vadare. Flera av de arter som tillhör gruppen rödlistade arter är sannolikt insekter. Området har stora värden som rast- och häckningslokal för många fågelarter. Många rastande arter stannar kvar för att häcka i eller i närheten av området. Rutschkanor och spår i snön ned i vattnet vid Lerbodaälven kan betyda att uttern har återkommit.

48. Lerbodaälven och Emsälven

Hot: För flodkraften är det av största vikt att inte signalkraften kommer in i systemet. Kontaminerade, icke sanerade områden efter impregnering av virke vid den nedlagda sågen i Högboda kan frigöras vid extrema flöden i Lerbodaälven och förgifta systemet nedströms. Strandängarna kommer att förlora sina värden och växa igen om de inte hävdas.

Önskvärd skötsel: Restaurera strandängarna längs med älvarna genom betning av djur. Skyddzoner mot vattnet bör sparas så att inte signalkräfter kan vandra längs med kanterna och komma in i systemet till Stor Emsen. Upprustning av broar och spångar över älvarna och upprättande av vandringsleder i anslutning till älvarna. Informationstavlor över växter, djur och kulturminnen som finns i området. Underlätta för kanoting i vattendragen genom att anlägga upptagningsplatser, rastplatser m m. Mycket lite är känt från undersökningar i fält, ytterligare undersökningar är önskvärt.

